

FAQ- Mbo-verklaring

Datum: Maart 2022

Van: Kennispunt MBO Onderwijs & Examinering. Gevalideerd door het ministerie van OCW.

Contact: www.onderwijsenexaminering.nl en info@kennispuntmbo.nl

Wat is de mbo-verklaring?

Vanaf augustus 2021 ontvangen studenten jonger dan 23 jaar, die het mbo zonder startkwalificatie, diploma of certificaat verlaten, een mbo-verklaring. Ook andere studenten krijgen een mbo-verklaring als ze erom vragen. De mbo-verklaring vervangt de huidige instellingsverklaring. In de mbo-verklaring worden de resultaten opgenomen die de student wél heeft behaald. De mbo-verklaring kan zo bijdragen aan het vinden van werk en/of terugkeer naar het mbo. Meer informatie en instructie voor het invullen van het model is te vinden in de regeling modellen voor mbo-diploma, mbo-certificaat en mbo-verklaring ([Publicatie van de Staatscourant 15 januari 2021](#)).

Praktijkverklaring

In de derde leerweg kunnen studenten een van te voren afgesproken deel van de mbo-opleiding volgen met in ieder geval beroepspraktijkvorming. Zij krijgen daarvoor een praktijkverklaring (als onderdeel van de mbo-verklaring). De beroepspraktijkvorming wordt uitgevoerd in een leerbaan. Deze opleidingstrajecten worden ook wel 'praktijkleren op maat' of 'praktijkleren met de praktijkverklaring' genoemd. In de praktijkverklaring geeft de praktijkopleider aan welke werkprocessen de student in het leerbedrijf heeft leren uitvoeren (referentie praktijkopleider).

Waar is deze FAQ voor bedoeld?

Op maandag 1 maart 2021 organiseerde het kennispunt een vragenuurtje over de mbo-verklaring. De veel gestelde vragen die vooraf en tijdens deze sessie zijn gesteld, zijn in dit document verzameld. De antwoorden zijn in samenwerking met het ministerie van OCW, de MBO Raad en SBB tot stand gekomen. Wil je nog meer weten? Stel dan via het [vragenformulier](#) op de website van het [kennispunt](#) jouw vraag.

De FAQ's zijn hieronder per thema geordend.

- Doelgroep mbo-verklaring
- Invoeringsdatum
- Model mbo-verklaring
- Praktijkverklaring
- Afgifte
- Verantwoordelijkheid examencommissies
- Bewaarplicht
- Overig

1. Welke studenten kunnen een mbo-verklaring krijgen?

- Een mbo-verklaring kán worden verstrekt aan studenten die – bij het verlaten van de opleiding resultaten hebben gehaald waarvoor geen mbo-diploma of mbo-certificaat kan worden uitgereikt. De student moet een waardering hebben gehaald voor ten minste (een deel van) een onderdeel van de beroepsopleiding.
- De examencommissie móét de mbo-verklaring verstrekken aan twee groepen. 1. Alle bekostigde bol- en bbl-studenten die niet meer aan een instelling zijn ingeschreven, jonger zijn dan 23 jaar en nog geen startkwalificatie hebben behaald. 2. Iedereen die om een mbo-verklaring vraagt en niet tot de eerste groep behoort. De verplichting treedt in werking als de student ten minste één waardering heeft behaald voor een deel van een examenonderdeel of een deel van de beroepspraktijkvorming. De verplichting treedt niet in werking als de student enkel resultaten heeft gehaald van voortgangstoetsen (formatieve toetsen).
- Hoe lang na het verlaten van de opleiding de examencommissie nog een mbo-verklaring dient te verstrekken is niet wettelijk geregeld. Het ligt voor de hand dat de instelling hiervoor aansluit bij de door de instelling gehanteerde bewaartermijnen voor examenresultaten en resultaten bpv (zie vraag 33).

2. Kan een student die de opleiding verlaat na een negatief BSA een mbo-verklaring ontvangen?

- Dit ligt eraan. De examencommissie kan alleen een mbo-verklaring verstrekken als deze student ten minste een waardering heeft behaald voor (een deel van) een onderdeel van de opleiding en als de student behoort tot de doelgroep waarvoor de examencommissie verplicht is een mbo-verklaring te verstrekken. Als de student niet behoort tot deze doelgroep, dan kan de student om een mbo-verklaring vragen. Het is niet de bedoeling dat de examencommissie op eigen initiatief aan studenten een mbo-verklaring verstrekt.

3. Mag een student die een mbo-certificaat heeft gekregen, daarnaast nog een mbo-verklaring ontvangen voor de andere resultaten die hij in zijn opleiding heeft gehaald?

- Als de student behoort tot de doelgroep waarvoor de examencommissie verplicht een mbo-verklaring moet verstrekken, krijgt deze student verplicht een mbo-verklaring. Het gaat dan om een waardering voor ten minste een deel van een onderdeel van de beroepsopleiding, waarvoor geen certificaat of diploma kan worden verstrekt. Als de student niet tot deze doelgroep behoort, en naast het certificaat, voor andere behaalde resultaten een mbo-verklaring wil ontvangen, kan de student om een mbo-verklaring vragen. De student kan geen mbo-verklaring ontvangen voor een onderdeel waaraan een certificaat is verbonden, en waarvoor is vastgesteld dat de student aan deze certificaateisen voldoet. Voor dit onderdeel krijgt hij dan een certificaat.

4. Kan een student van de derde leerweg ook een mbo-verklaring ontvangen?

- Studenten van de (niet-bekostigde) derde leerweg kunnen om een mbo-verklaring vragen. Ook kan de school en de student bij de inschrijving in de derde leerweg al vooraf afspreken dat de student een deel van de opleiding volgt en een mbo-verklaring ontvangt bij de afronding van dit deel. Dit wordt gezien als een verzoek van de student.

5. Kan je op voorhand een leertraject inrichten op het behalen van een mbo-verklaring, omdat dit beter past bij de behoefte en vaardigheden van de student?

- Ja, de school kan studenten van een niet-bekostigde mbo-opleiding de mogelijkheid bieden om een deel van een opleiding te volgen en met hen afspreken dat dit deel wordt afgerond met een mbo-verklaring. Een voorbeeld hiervan is de praktijkleerroute op maat (ook wel 'praktijkleren met de praktijkverklaring genoemd'). Studenten volgen dan in de derde leerweg een van te voren afgesproken deel van een mbo-opleiding met in ieder geval beroepspraktijkvorming. Ze krijgen daarvoor een praktijkverklaring (als onderdeel van de mbo-verklaring). Deze leerroute is bedoeld voor werkenden en werkzoekenden zonder startkwalificatie die (nu nog) niet in staat zijn een mbo- diploma of mbo-certificaat te behalen. Mensen die al wel startkwalificatie hebben gehaald maar voor wie een mbo-diploma of mbo-certificaat vooralsnog niet haalbaar is, kunnen ook in aanmerking komen. Bekostigde bol- en bbl-opleidingen blijven diplomagericht.

6. Moet een mbo-verklaring verstrekt worden aan een student die hierom vraagt, als blijkt dat de student al voor 1 augustus 2021 is uitgeschreven bij de school?

- Dit is niet verplicht, maar het mag wel. Dit is aan de school. De regelgeving treedt in werking per 1 augustus 2021 en betreft studenten die na 1 augustus 2021 de opleiding voortijdig verlaten.

Regeling modellen

6. De mbo-verklaring bestaat, naast het voorblad uit vier onderdelen. Is een school verplicht al deze onderdelen in de mbo-verklaring op te nemen?

- De school dient voor de mbo-verklaring het model te hanteren zoals dit voorgeschreven is in de regeling modellen voor mbo-diploma, mbo-certificaat en mbo-verklaring. De regeling bevat de instructies welke elementen de school minimaal verplicht moet vermelden en op welke wijze dit gebeurt. De minimale, wettelijke verplichting is om summatieve resultaten en resultaten uit de bpv (3 opties) op te nemen. Het model voor de mbo-verklaring bestaat, naast het voorblad, uit vier onderdelen: 'Examenresultaten', 'Resultaten beroepspraktijkvorming', 'Overige resultaten' en 'Totaaloverzicht examenresultaten behorende bij de mbo-verklaring'. Een aan de student verstrekte mbo-verklaring bevat, naast het voorblad, enkel het onderdeel of de onderdelen waarvoor de student een resultaat heeft behaald. Onderdelen waarvoor de student geen resultaten heeft behaald, worden niet opgenomen in de aan de student verstrekte mbo-verklaring. In de regeling is in bijlage 10 de algemene instructie te vinden voor het invullen van de mbo-verklaring. In deze bijlage staat beschreven welke elementen verplicht zijn en welke elementen optioneel. Het staat de school vrij om binnen de kaders

standaardisatie aan te brengen op een manier die past bij de context van de school. Dat kan bijvoorbeeld door gelijksoortige keuzes te maken per opleiding of per type student aan wie de mbo-verklaring wordt uitgegeven.

7. Kan een mbo-verklaring worden afgegeven over meerdere kwalificaties of wordt deze per kwalificatie afgegeven?

- De mbo-verklaring wordt verstrekt voor de resultaten van de beroepsopleiding waarvoor de student is of was ingeschreven. Voor een opleiding die de student eerder bij de school heeft gevolgd, hoeft de examencommissie geen mbo-verklaring te verstrekken. Dit mag echter wel. De examencommissie kan in dat geval twee afzonderlijke mbo-verklaringen verstrekken. Een andere optie is dat de commissie de behaalde resultaten van beide opleidingen in één mbo-verklaring opneemt. Bij elk onderdeel van de mbo-verklaring moet dan duidelijk worden aangegeven in welke opleiding het resultaat is behaald. Ook op het voorblad moeten de opleidingen worden vermeld. Het geheel moet leesbaar blijven voor de ontvanger.

Onderdeel: Resultaten beroepspraktijkvorming

8. Is bij het onderdeel 'Resultaten beroepspraktijkvorming' optie 3 'Praktijkverklaring' alleen voor een praktijkleerroute op maat in de derde leerweg van toepassing? Of kan bij een BOL of BBL-opleiding ook voor deze optie gekozen worden?

- Ja, ook bij student van een bol of bbl-opleiding kan voor deze optie worden gekozen. Er zijn drie opties waaruit een keuze gemaakt kan worden om de resultaten van de beroepspraktijkvorming weer te geven:
  1. volledige bpv afgerond (info over leerbedrijf, optioneel toe te voegen: aantal bpv-uren, beschrijving inhoud)
  2. een deel van de bpv afgerond (info leerbedrijf, optioneel toe te voegen: aantal bpv-uren, beschrijving inhoud)
  3. praktijkverklaring (via Praktijkloket SBB)

Optie 3 is in ieder geval van toepassing bij studenten derde leerweg die een praktijkleerroute op maat volgen. De school kan er ook voor kiezen om optie 3 voor (een deel van de) andere studenten van de school te hanteren.

9. Wat vul je bij optie 2 in als de student werkzaamheden in de beroepspraktijkvorming heeft uitgevoerd die nog niet op het eindniveau van de kwalificatie zijn?

- Bij opties 1 en 2 bepaalt de school zelf of de school een beknopte beschrijving van de inhoud toevoegt en hoe dit wordt beschreven. Het gaat om beknopte informatie die recht doet aan wat de student heeft geleerd en die begrijpelijk is vanuit het perspectief van de werkgever. Een school kiest zelf de formulering, en kan bijvoorbeeld ook aangeven dat het ging om oriëntatie of uitvoering van eenvoudige werkzaamheden.

Onderdeel: Examenresultaten

10. Vermeld je bij het onderdeel 'Examenresultaten' alleen resultaten op het niveau van een kerntaak of kan je ook resultaten op het niveau van werkprocessen vermelden?

- Bij het onderdeel Examenresultaten moeten alle door de student gehaalde resultaten worden beschreven die meetellen voor de diplomabeslissing (tenminste 5,5 of voldoende). Hier

worden dus ook de door de student gehaalde resultaten op de examens vermeld en niet alleen resultaten en examenonderdeel (op het niveau van een kerntaak). Voorwaarde is wel dat de student hiervoor ten minste het cijfer 5,5 of ten minste 'voldoende' heeft behaald.

- Indien de student niet het gehele specifieke examenonderdeel heeft behaald maar een deel daarvan, komt de benaming van het deexamen overeen met de naam van het deexamen zoals dit is opgenomen in de onderwijs- en examenregeling (OER) van de beroepsopleiding.

Onderdeel: Overige resultaten

11. Kunnen formatieve toetsen opgenomen worden in de mbo-verklaring?

- Ja, dit kan de school opnemen in het onderdeel 'Overige resultaten'. Doel van het onderdeel 'Overige resultaten' is dat de school de ruimte heeft om andere resultaten van de student op te nemen die betekenisvol kunnen zijn voor werkgevers dan wel voor een andere onderwijsinstelling. Als de school er voor kiest om resultaten van (formatieve) voortgangstoetsen op te nemen, dient de school de tabel 'Voortgangstoetsen' te hanteren. Zodat voor werkgevers duidelijk is dat het hier niet gaat om examens.

Onderdeel: Totaaloverzicht examenresultaten behorende bij de mbo-verklaring

12. Kunnen vrijstellingen worden opgenomen in de mbo verklaring?

Vrijstellingen worden niet opgenomen als examenresultaat in de mbo-verklaring. Het gaat namelijk niet om een gerealiseerd resultaat van de opleiding zelf, maar om een bewijsstuk van een eerdere leer- of werkervaring. Dit oorspronkelijke bewijsstuk kan de student wederom gebruiken als hij, bij een nieuwe opleiding, opnieuw een vrijstelling wil aanvragen voor een bepaald examenonderdeel.

13. Waarom bevat een mbo-verklaring een totaaloverzicht waarin ook onvoldoendes dienen te worden vermeld?

- Bij terugkeer naar het mbo kunnen ook onvoldoendes voor examens betekenisvol zijn, in verband met eventuele vrijstellingen of andere vormen van maatwerk. Als de student begint aan een andere mbo-opleiding kunnen onvoldoendes voor taal, rekenen en/of keuzedelen, onder voorwaarden, vrijstellingen opleveren. Het totaaloverzicht wordt als afzonderlijk document aan de mbo-verklaring toegevoegd, zodat de student zelf kan beslissen of hij de mbo-verklaring met of zonder totaaloverzicht aan de werkgever of mbo-school toont.

14. Mag je als school ook aanvullende informatie toevoegen, bijvoorbeeld een verwijzing naar de OER op de website van de school?

Ja. Voor werkgevers en vervolgonderwijs kan aanvullende informatie over het volledige onderwijs- en examenprogramma waardevol zijn. De school kan bijvoorbeeld een link opnemen naar de OER op de website van de school. Dit is niet verplicht.

15. De praktijkverklaring is aan te vragen via het Praktijkloket van de SBB. Mag je als school ook zelf een format voor praktijkverklaring maken?

- Nee. Als de school de praktijkverklaring wil opnemen in de mbo-verklaring, dan gebruikt de school het format zoals dit wordt afgegeven door het Praktijkloket van SBB.

16. Door wie wordt de praktijkverklaring uitgereikt?

- De examencommissie verstrekt de mbo-verklaring, waarvan de praktijkverklaring deel uitmaakt. De mbo-verklaring bestaat, als de student alleen een praktijkverklaring heeft gekregen, uit het voorblad (met ondertekening van de examencommissie) en de door de praktijkopleider ondertekende praktijkverklaring.

17. Wie mag een praktijkverklaring ondertekenen?

- De praktijkopleider, die door het leerbedrijf is aangesteld voor begeleiding van de student, ondertekent de praktijkverklaring. Het is een verklaring van het leerbedrijf ter afronding van (een deel van) de beroepspraktijkvorming. Een bpv-begeleider van de school of externe jobcoach mag de praktijkverklaring niet ondertekenen, maar kan wel de praktijkopleider ondersteunen bij het formuleren en onderbouwen van zijn oordeel.

18. Mag je meerdere praktijkverklaringen opnemen in een mbo-verklaring?

- Uitgangspunt is dat er één praktijkverklaring wordt verstrekt als resultaat van een periode van beroepspraktijkvorming bij een leerbedrijf. De praktijkverklaring geeft een overzicht van alle werkprocessen die de student in het leerbedrijf heeft leren uitvoeren. In de praktijkverklaring kunnen ook, als dit aan de orde is, werkprocessen van een andere kwalificatie opgenomen worden.
- Er zijn situaties denkbaar waarin de mbo-verklaring meerdere praktijkverklaringen bevat. Bijvoorbeeld als een student bij meerdere leerbedrijven beroepspraktijkvorming heeft gevolgd.

19. Wanneer er een account is aangevraagd bij het Praktijkloket SBB, wie krijgt er namens de school toegang tot het praktijkloket? Wie ontvangen er op schoolniveau de inloggegevens?

- De school bepaalt zelf het aantal accounts en welke school-medewerkers daar aan verbonden worden. Een school kan er bijvoorbeeld voor kiezen om per locatie en/of per onderwijsteam een account in het praktijkloket te verkrijgen. Alle studenten die vermeld worden in een account zijn zichtbaar voor alle aan dat account verbonden schoolmedewerkers.
- Tip: zorg in ieder geval dat een medewerker van de studentadministratie verbonden is aan het account.
- Daarnaast kan de school denken aan de bpv-docent of begeleider die betrokken is bij de bpv van de student.

20. Slaat SBB in het Praktijkloket de gegevens over de verstrekte praktijkverklaringen op? Hoelang worden deze gegevens bewaard?

- De gegenereerde praktijkverklaringen worden als pdf opgeslagen in een database welke één jaar beschikbaar blijven in het account van de school en door de schoolmedewerkers geraadpleegd kan worden.

21. Waar kan ik meer informatie vinden over Praktijkleren met de praktijkverklaring?

- De school kan met de student afspreken dat hij een deel van de beroepspraktijkvorming volgt dat kan worden afgerond met een praktijkverklaring. Een dergelijk opleidingstraject wordt ook wel 'praktijkleren met de praktijkverklaring' genoemd.
- Een dergelijk leertraject kan alleen in de derde leerweg worden aangeboden. Een school moet voor een derde leerweg altijd een erkenning aanvragen. Zie de [Handreiking – De derde leerweg](#) en de [website van SBB](#) voor meer informatie.

22. Wordt er gewerkt aan een koppeling tussen het Praktijkloket en de schoolinformatiesystemen (SIS), zodat de school de gegevens van de praktijkverklaring makkelijk in de mbo-verklaring kan opnemen?

- De SIS-leveranciers zijn in overleg met SBB en SambolCT over een koppeling tussen het SIS-systeem en het SBB Praktijkloket waarmee een geautomatiseerde gegevensuitwisseling kan plaatsvinden tussen het SIS-systeem en het Praktijkloket, zodat de schoolmedewerker in de omgeving van het SIS-systeem alle benodigde gegevens voor het genereren van een praktijkverklaring kan uitvoeren.

Afgifte

23. Mag de examencommissie ook op eigen initiatief een mbo-verklaring verstrekken aan studenten die een opleiding verlaat zonder diploma of certificaat?

- Nee, de examencommissie kan niet op eigen initiatief een mbo-verklaring verstrekken aan studenten die een opleiding verlaten zonder diploma of certificaat. De examencommissie verstrekt de mbo-verklaring alleen aan studenten die behoren tot de doelgroep waarvoor het verplicht is, en aan studenten die erom vragen. Als de school en de student bij de inschrijving in de derde leerweg vooraf afspreken dat de student een deel van de opleiding volgt en bij afronding een mbo-verklaring ontvangt, wordt dit gezien als een verzoek van de student.

24. Moet de mbo-verklaring altijd persoonlijk worden uitgereikt of mag deze via de post aan de student worden verstuurd?

- De school reikt bij voorkeur de mbo-verklaring persoonlijk uit aan de student. Dit biedt gelegenheid om de student te stimuleren om, op een later moment, terug te keren naar het onderwijs en alsnog een mbo-certificaat of mbo-diploma te halen. De realiteit leert dat dit voor studenten die uit beeld zijn een persoonlijke uitreiking niet altijd lukt. Wanneer dit niet mogelijk blijkt, kan de school aan de uitreikingsverplichting voldoen door de mbo-verklaring per post te verzenden.

25. Mag de mbo-verklaring ook digitaal worden verstuurd?

- Nee. In de regeling is aangegeven dat de mbo-verklaring wordt verstrekt op waardepapier of gewoon papier en moet worden ondertekend conform de regels van de regeling (bijlage 4). Digitale verzending is niet mogelijk.

26. Kan de MBO-verklaring met terugwerkende kracht worden opgevraagd door een student die al langer geleden de opleiding heeft verlaten?

- Een student kan om een mbo-verklaring verzoeken, ook als hij of zij al een tijdje geleden een mbo-opleiding zonder diploma heeft verlaten. Het is aan de school om te beslissen of zij op dat moment nog aan het verzoek kan voldoen. Aangezien de school de gegevens twee jaar na uitschrijving van de student moet bewaren, ligt het voor de hand dat de school in die periode nog aan een verzoek van een student tegemoet komt. Na verwijdering van de gegevens kan het verzoek van de student door de school worden afgewezen.

Examencommissies

27. Welke rol heeft de examencommissie bij de onderdelen resultaten beroepspraktijkvorming en overige resultaten van de mbo-verklaring?

- De examencommissie is eindverantwoordelijk voor de correctheid van de mbo-verklaring als geheel.

De examencommissie verstrekt de mbo-verklaring als geheel en stelt de regels op voor aanlevering van de gegevens voor de mbo-verklaring, in afstemming met het bevoegd gezag en met ondersteuning van ICT-systemen. Dit geldt voor alle onderdelen van de mbo-verklaring.

- Wat betreft het onderdeel 'Resultaten beroepspraktijkvorming' geldt dat de examencommissie niet verantwoordelijk is voor de borging van de kwaliteit van de beroepspraktijkvorming. Het bevoegd gezag van de onderwijsinstelling is hiervoor verantwoordelijk en beoordeelt óf en welk resultaat de student heeft behaald voor (een deel van) de beroepspraktijkvorming. Als het bevoegd gezag heeft aangegeven dat het resultaat voor de beroepspraktijkvorming een praktijkverklaring is, dan neemt de examencommissie deze praktijkverklaring in zijn geheel op, conform de voorschriften hierover in de regeling.
- In het geval het bevoegd gezag heeft vastgesteld dat de student een ander resultaat voor de beroepspraktijkvorming heeft behaald (dan een praktijkverklaring), dan levert het bevoegd gezag dit resultaat aan de examencommissie, conform de door de examencommissie gestelde regels voor de aanlevering van dit resultaat.
- Wat betreft de verantwoordelijkheden bij het onderdeel 'Overige resultaten' geldt dat de examencommissie, in nauwe afstemming met het bevoegd gezag, regels opstelt voor de aanlevering hiervan die in de te verstrekken mbo-verklaring vermeld kunnen worden (bijvoorbeeld een voor werkgevers interessante voortgangstoets of een branchecertificaat).

- In het geval het bevoegd gezag heeft vastgesteld dat de student een relevant resultaat heeft behaald voor het onderdeel 'overig', dan levert het bevoegd gezag dit resultaat aan de examencommissie, conform de door de examencommissie gestelde regels voor de aanlevering van dit resultaat. De examencommissie kan ervoor kiezen om het daadwerkelijk ondertekenen van de mbo-verklaring uit te besteden door andere functionarissen van de school hiervoor te machtigen. De examencommissie blijft echter eindverantwoordelijk voor de mbo-verklaring als geheel.

28. Kan een student in beroep gaan bij het College voor Beroep van Examens?

- Ja, een student kan over de mbo-verklaring in beroep gaan bij het College voor Beroep van Examens. Bijvoorbeeld als de student vindt dat de examencommissie de mbo-verklaring ten onrechte niet heeft uitgereikt. Of wanneer volgens de student de in de mbo-verklaring opgenomen resultaten niet correct zijn.

29. Geeft een mbo-verklaring recht op vrijstellingen?

- Een mbo-verklaring geeft geen automatisch recht op vrijstellingen. Wel kan het zijn dat de student hiervoor in aanmerking komt. Hierover neemt de examencommissie van de nieuwe opleiding een besluit.

Bewaarplicht

30. Wat is de bewaarplicht en bewaartermijn van de mbo-verklaring en de onderliggende gegevens, zoals examenresultaten, resultaat BPV en overige resultaten?

- Er is in de wet geen bewaartermijn voorgeschreven voor de mbo-verklaring. In het huidige Documentair Structuur Plan (DSP) voor het mbo is voor de instellingsverklaring een bewaartermijn minimaal 2 jaar na uitgave vastgelegd. Het is logisch om deze adviesbewaartermijn ook voor de mbo-verklaring te hanteren. Het DSP zal wat dit betreft worden aangepast.

Overig

31. Wat is het onderscheid tussen een mbo-diploma, mbo-certificaat, mbo-verklaring en een praktijkverklaring?

- Op rijksoverheid.nl is een interactieve infographic gepubliceerd over de bewijsstukken, diploma, mbo-certificaat, mbo-verklaring die een school kan uitreiken.

32. Worden mbo-verklaringen opgenomen in het diplomaregister?

- Nee, alleen de behaalde mbo-certificaten en mbo-diploma's worden, via BRON, opgenomen in het diplomaregister van DUO.

33. Op welke wijze kan de mbo-verklaring voldoende onderscheidend worden gemaakt ten opzichte van de overige waardepapieren?

- De uitstraling van een mbo-verklaring moet zodanig zijn dat er geen verwarring ontstaat met een mbo-diploma of mbo-certificaat. De school moet hier bij de lay-out en vormgeving van de

verschillende documenten (mbo-diploma's, mbo-certificaten en mbo-verklaringen) rekening mee houden.

34. Gaat OC&W de ervaringen met de mbo-verklaring monitoren?

- Ja, de implementatie van de mbo-verklaring wordt gemonitord door een onderzoek van KBA Nijmegen.

35. In hoeverre zijn de schoolinformatiesystemen (SIS) aangepast, zodat vanaf 1 augustus 2021 de mbo-verklaringen eenduidig en correct door de examencommissies verstrekt kunnen worden?

- Het is de verantwoordelijkheid van de school om de systemen passend in te richten voor het verstrekken van de mbo-verklaring. De school neemt voor de ondersteuning via het schoolinformatiesysteem contact op met zijn eigen SIS-leverancier. Het voorgenomen model voor de mbo-verklaring is, ter voorbereiding en afstemming, besproken in de zogenaamde 'MBO Ketendagen', met onder andere vertegenwoordigers van de SIS-leveranciers en vertegenwoordigers van mbo-scholen. Overigens bleek in deze overleggen dat het lastig is om gestandaardiseerd de examens en deelresultaten vanuit het SIS over te brengen in het model van de mbo-verklaring, omdat resultaten van de verschillende onderdelen door opleidingen en scholen op verschillende manieren worden verwerkt, ook in andere systemen dan de SIS-en. Elke school dient dus zelf na te gaan hoe dit op de eigen school vorm te geven.

36. Op welk type papier wordt de mbo-verklaring geprint en verstrekt?

- De school kiest zelf of de mbo-verklaring op waardepapier of op gewoon papier wordt geprint en uitgegeven. De voorschriften in de Regeling modeldiploma zijn hierbij leidend. Het is belangrijk dat verschillende waardepapieren duidelijk herkenbaar zijn. Een leerwerkbedrijf moet eenvoudig kunnen zien of het waardepapier een diploma, mbo-certificaat, of mbo-verklaring betreft. Standaardisatie in de keuze voor het type papier helpt hierbij, maar is niet verplicht.

37. Welke datum moet op de mbo-verklaring worden vermeld?

- De school kiest zelf welke datum op de mbo-verklaring wordt vermeld. Deze datum verwijst naar de periode dat de student is uitgeschreven bij de opleiding en de mbo-verklaring is verstrekt. De school stelt hier zelf de redelijke termijn bij op.